

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 550
na mesec 2—	na mesec 150

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan sveder izvzemai modelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 33—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele K 35—
četrt leta 650	
na mesec 230	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakmar.
Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Peta italijanska bitka.

BOJI PRI PODGORI IN SV. MARTINU. — BOMBE NA TRST.

Dunaj, 15. marca. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Italijanski bojišče.

Napadi Italijanov na soški fronti trajajo. Včeraj popoldne so se vršili ljuhi boji na višini pri Podgori. Naše čete so vrgle sovražnika, ki je tu mestoma prodrl, v bližinskem boju nazaj. Ravno tako brezuspešen je ostal sovražni nočni napad po večurni artiljerijski pripravi proti prostoru jugozapadno od Sv. Martina. Pred tem krajem teži iz bojev prejšnjih dni še nad tisoč mrtvih sovražnikov. Na več točkah primorske fronte je prišlo do živahnih bojov artiljerije in z minami.

V koroškem obmejnem ozemlju je stal naš odsek pri Felli, na Tirolskem prostor Col di Lana pod živahnim sovražnim ognjem.

Italijanski letalci so metali bombe na Trst, niso pa napravili škode. Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

12. marca. V višje ležečih odsekih bojišča ovira delovanje naših čet nepretrgoma trajajoče neurje. Sneg leži mestoma deset metrov visoko. Intenzivno in učinkujoče je postalo delovanje naše artiljerije na vsej fronti od srednje Soče do morja. Nekateri odseki sovražnih črt so bili poškodovani, branitelji pregnani in poraženi in na več mestih so bile vstavljene sovražne baterije. V odmoru je napadla naša infanterija v globokem snegu in čez blatna polja boja pozicije sovražnika in metala na nje ročne granate. Na oddelke, ki so hoteli na pomoč, je streljala sigurna naša artiljerija in strojne puške z brzim ognjem.

PETA BITKA OB SOČI.

Italijani so pričeli peto bitko ob Soči. Napad je splošen na vsej fronti. Glavne točke borenja so iste kakor v prejšnjih bitkah, dosežani re-

zultati pa tudi isti, kakor doslej, to je: sovražnika so naše čete odbile povsodi, izgube je imel velike. Bitka utegne trajati precej časa, ker so bile priprave za njo jako obsežne. Italijansko armadno vodstvo je imelo dovolj časa za te priprave. Dve armadi sta postavljene v prostoru med morjem in koroško fronto, dočim je na Koroškem in Tirolskem še mir. Izbrani čas italijanske ofenzive se zdi ugoden in toliko, ker so v omejenih ostalih delih fronte, kjer tvorijo meje visoke gore, večja podjetja za sedaj izključena, torej bi bilo mogoče tam izhajati z manjšim številom čet, glavni naval pa izvršiti s kolikor le mogoče najštevilnejšim vojaštvom. Bodočnost pokaže, vrednost tega preračunavanja v podrobnostih.

— Bojno delovanje ob Soči narašča od dne do dne. Artiljerijski dvoboji, spočetka lokalni, se raztezajo sedaj na ves frontni prostor do koroškega gorovja in so časoma jako ljuhi. Tudi italijanska infanterija nastopa vedno močnejše. Napadom italijanske infanterije na Selce so sledili poskusi, da bi predrla na Doberdobsko planoto in prebila goriško mostišče, ali vsi poskusi so ostali brez uspeha.

Rekli smo, da se vršijo boji ob Soči in da je še mir na koroški in tirolski fronti. Kakor pa poročajo sinočnja poročila, je pričelo italijansko delovanje tudi na teh dveh frontah. Glavno pozorišče ljuhih bojov pa je bojišče ob Soči. Ali že po prvih bojih priznavajo italijanski vojaški kritiki, da se je posrečilo avstro-ogrskim četam ne le ustaviti ofenzivo, ampak mestoma izvesti protisunke. Italijani so imeli težke izgube, njihovi alpsci so bili že doslej strahovito poraženi. Nevtralni vojni poročevalci pripovedujejo, da se naše čete pri obrambi, kakor pri napadu, junaško bore. Naše pozicije so izborne in vse kaže, da skonča tudi peta bitka ob Soči, ki pomeni »razbremenjenje Francozov pri Verdunu«, istotako kakor prejšnje, s popolnim porazom Italijanov. Poročevalec »Corrira della Sera« na fronti pri Vidnu je previden in opozarja že naprej na zamete v gorov-

ju in na povodnji, na izredno velike težkoče, ki se stavljajo na pot italijanski ofenzivi, kar naj se vpoštevava v polni meri pri presojanju položaja na fronti. Se vidi, da ima poročevalec malo upanja na italijansko zmago.

Italijanski kraj ob goriškem mostišču.

Italijanski listi poročajo, da se nahaja kralj Viktor Emanuel pri svojih četah ob goriškem mostišču. Tam navdušuje vojake, naj se borijo hrabro in hoče jim dati poguma s svojim lastnim pogumom. Lahko se mu reče: ves trud zama!

Zupelli proti Cadorni.

Preko Curiha poročajo, da je bilo prišlo med generaloma Zupellim in Cadorno v navzočnosti kralja do hudega prerekanja. Zupelli je očital Cadorni, da uničuje Italijo in entento s svojo trdovratnostjo glede soške fronte.

Italijanski parlament.

Gospodarsko-politična debata.

Curih, 14. marca. V včerajšnji seji italijanskega parlamenta je zahteval poslanec Cotonno najprvo pojasnil o dogodkih v Črni gori in Albaniji. Državni podtajnik Bosarelli mu je odvrnil da naj ponovi vprašanje o razpravi proračuna zunanjega ministrstva. Poslanec Cotonno di Cesaro, ki se je spodikal nad inozemskimi prosjaškimi priditvami v korist italijanskih vojakov in civilnega prebivalstva, je odgovoril državni podtajnik, da so izdani ukazi na zunanje zastopnike Italije, naj se take priditve omejijo.

Zbornica je pričela nato gospodarsko - politično razpravo, za katero je vpisanih doslej 65 govornikov. Poslanci so došli v velikem številu, prevladuje volja, da vzdrže mir v razpravi.

Morpurgo, govornik liberalcev z desnice, pravi uvodoma: On in 49 poslancev, ki so se pridružili njegovim predlogom, priznavajo velikost in kompliciranost nalog, katere je postavila vojna ministrom in nočejo s svojo kritiko poudarjati toliko osebnih pomanjkljivosti, marveč hočejo številne zmote popraviti. On obžaluje da je imela vlada z najbolj

poklicanimi zastopniki kmetijskega gospodarstva in industrije stike tako poredkoma, da je prepozno poskrbelo za krušno žito, da je odtegnila kmetijstvu delovne moči in zamenjala preskrbo z inozemskimi gnojili. Slabo je preskrbljeno za železniška transportna sredstva, prevoznine na ladjah in za premog, in predaleč se je seglo z izvoznimi prevoznimi. Morpurgo je končal svoj govor z željo, da vlada pripomore z gospodarskimi odredbami k pospešenju zmage in k napredku dežele.

Drugi govornik reformist Draghi je pričel svoja izvajanja s poudarkom političnega momenta in s kritiko vladnih odredb hočejo zadeti ves kabinet, kateremu manjka organizacijskih kriterijev za politično delovanje popolnoma. Vlada je pokazala stremljenje, podpirati veleposestnike, ne oziraje se na konsumente zadevajočo dragino živil, in gospodarsko slabo razmerje med severno in južno Italijo se je povečalo s tem, da so vojnoindustrijska naročila bila odana zlasti severni Italiji. Dolžnost vlade bi bila, pred vojno poskrbeti glede prevoznine, premoga, kovin, vlada je koristila sovražniku z dovoljenjem izvoza žvepla, vegetabilne masti, olja in železa. Govornik oporeka upravičevanju angleške vlade v zadevah visokih prevozninskih tarifov na ladjah, katere pripisuje angleški dobičkaželjnosti, in pravi končno, da parlament in ljudstvo sta polna nezadovoljivosti, to nezadovoljnost pa je držanje italijanske vlade še poglobilo. Sicer pa bi se moralo sedaj podrediti dosegi zmage vse delovanje vlade, parlamenta in ljudstva. Reformisti sicer občudujejo Salandra, ker je napovedal vojno in je na kapitolu krasno govoril, ne vedo pa še, ali naj podpirajo vzpričo sedanjih vladnih kriterijev še nadalje njegov kabinet. Ministrski predsednik Salandra: To je odvisno popolnoma od vas samih!

Socijalist Graziadei poudarja imenom svojih pristašev, da so načelni nasprotniki vojne in naravno da so proti vsakemu morebitnemu razširjenju vojne. Danes socijalisti kot Italijani gotovo nočejo vojno sabotirati, morajo pa poudarjati odgovornost vseh onih, ki so obljubljali ljudstvu tako rožnato, da bo vojna kratka in lahka, in prepričati

hočejo, da bi vlada vztrajala v storjenih zmotah. Tudi socijalisti polagajo važnost na politični značaj razprave in se ne obračajo proti posameznim ministrom, marveč proti vsemu kabinetu ki nima previdnosti, ki ni ugotovilo vsega potrebnega napram zaveznikom in je storilo v gospodarskem življenju in v mednarodnem položaju največje zmote. Vlada je spravila Italijo v mnogo večjo gospodarsko odvisnost od Anglije nego je bila kedaj odvisna od osrednjih držav in vsled tega povečala stiske glede žita, premoga in drugih potrebnih stvari. Poznejše popravilne odredbe so bile prepozne in nezadostne. Glede gospodarske konference v Parizu želi, da se zadeva carinskega reda po vojni ne preudrži in da si Italija ne da zapreti važnih tržišč za svoje izdelke. Socijalisti žele, da zbornica jasno določi vladni program in potem imenuje najposposnejše može za izvedbo programa.

Curih, 15. marca. (Kor. urad.)

V včerajšnji seji je vprašal reformist Altobelli, ali ne zavzame vlada javno svojega stališča k vatiškanskim izjavam v zadevi svobode in neodvisnosti papeža v izvrševanju njegovih poslov. Zastopnik justičnega ministrstva je odvrnil, da vlada ne smatra za potrebno in umestno, da bi oddala željeno javno izjavo. Altobelli je izjavil na to, večkrat prekinitven s skrajne desnice in s strani klerikalcev, da se mu zdi potrebno prepričati, da bi se zopet oživel historično in politično za vedno likvidirano vprašanje odnosajev med Italijo in Vatikanom. Govornik zahteva od vlade, da zavzame svoje stališče k vprašanju eventualne udeležbe kaknega papeževga zastopnika na mirovnem kongresu, kakor tudi za slučaj, da taka udeležba izostane, da se praktično vpoštevata možnost, da bi mirovna konferenca na zahtevo sovražnikov Italije poskušala razpravljati takozvano rimsko vprašanje. Nato se je nadaljevala gospodarsko - politična debata.

Turatijeva groznja.

Vodja socijalistov Turati grozi z ljudsko vstajo, kar je vojno stranko neizmerno razburilo. »Popolo d'Italia«, avtoriziran očitno od angleškega poslanstva, nasvetuje, naj

LISTEK.

Nevesta Alenčica in ženin Marko.

Mara Tavčarjeva.
(Konec.)

»Ne bom nakrmila vaših konjev, ne napojila in nasitila vas. Alenčica je bolna in ne morem sprejeti gostov v hišo. Sporoči svojemu gospodarju.«

Poslanec je skočil na konja, ga spodbodel z veliko ostrigo in zdirjal. Krik, vpitje je objelo polje in travnike. Zapršili so jezdec svoje konje proti belem dvoru. Skočil je Tomaž raz konja, udaril s pestjo po durih, da so padle iz podbojev. Stopil je v vežo, da se je potresla streha.

»Kje je Alenčica,« je zakričal. Zastopal se mu je hlapec.

»S krikom in hrupom prihajaš v hišo? Alenčica je bolna, pridil čez mesec dni. Pokličil svoje ljudi, evo vam, sedite in pijte.«

»Alenčica ni bolna. Stara baba me je prevarila. Vedro nebo naj zagrne črn oblak, naj jo ubije grom, črna zemlja naj se razpokne in pogreze staro Aleno.«

Oddirjal je snubač Tomaž na

visoke Gorjance in šel v snuboke na Stojdrago.

Zaplakala je majka Alenka, zasmejala se je Alenčica. Solnce je padalo za gore. Zvezdice so odpirale drobna očesca in mižikale druga drugi. Ni spala Alenčica, slonela je ob oknu in pričakovala zlate zore in ženina Marka.

Zapeli so petelini, rahla svetloba se je pokazala na vzhodu. Alenčica se je pripravila za sprejem. Vsa lepa je potrkala na materino spalnico.

»Vstani, majka, vstani, ženin Marko pride, ko bo zora pordečila naše gozdove.«

Vstala je majka Alenka. Sukale, vrtile in plesale so dekle in kuharice. Dišalo je po svatovski mizi, po vinu, petju in plesu; predno je petelin tretjič zapel je bilo že vse pripravljeno.

Na dvor je prijezdil mlad jezdec.

»Ali je Alenčica doma!«

»Da, doma!«

»Kaj dela?«

»Ženina čaka!«

»Kako mu je ime!«

»Marko!«

Zablizgal je na prste, da so zazvenele vse šipe, privezal belca k jablani in stopil v hišo.

»Oj, nevestica - Alenčica, kje si, ti rožni cvet, ti cvet deklet, da te pozdravim v imenu Marka, lepega ženina. Pridi golobičica, sladka ptičica!«

Prišla je Alenčica vsa lepa in krasna, kakor pomladna vila, ki se koplje ob tolmunu v Lahinji. Podala je belo ročico in se sladko nasmejala.

Zašumelo je na dvoru. Nepregledna vrsta ponositih mladeničev je prihajala. Hlevi so se polnili, hlapci so polagali krmo v jasli.

Na iskren belcu je prijezdil ženin Marko. Priskočili so tovariši in mu stregli. Pohitel je čez stopnice, objel majko Aleno in rekel:

»Pozdravljena, lepa moja. Težko sem čakal trenutka, da te objamem. Zahvalim te, da si mi rodila Alenčico — mojo zlato nevestico. Vesela bodi, raduj se. Kadar se ženi sin, ga odpelje nevesta iz hiše, a ti boš omožila svojo hčerko, ki ti je pripeljala sina v hišo. Tvoj sin sem, bodi mi mati.«

Prišla je Alenčica. Očaran od njene bajne krasote je nepremično gledal nje obraz. Nevestica je bila v zadregi. Temne rože so ji vscvetele na nežnem licu in se vspenjale na čelo in senci.

Ojunačil se je sokol Marko in poljubil rože na licih. Prijel jo je za roko in odpeljal na cvetoče vrtove.

Prihajali so svatje, posedali in se krepčali. Napivali so gospodinj, nevesti in ženinu.

Alenčica in Marko sta se sprehajala in se pogovarjala.

»Kako lepa si, Alenčica moja. Kje si dobila tako temne, globoke oči. Sredi očes pa ti gorijo zvezdice in samo nebo?«

»Daleč tam sem bila, daleč ob morju. Gledala sem v morsko globino, na zvezdno nebo in daljne gore.«

»Pa te rože na licih, Alenčica, kje si jih dobila?«

»Sprehajala sem se po tihih, cvetnih vrtovih, božala in objemala rože.«

»Tako bele ročice imaš, tako mehke in nežne, Alenčica.«

»Gladila sem bele ovčice, ki jih je Nuzora pasla tam po dragah in bregovih.«

»Tvoji lasi so temni, kot noč in mehki, kot svila.«

»Ob večerni zarji sem hodila po šumnem gozdu in poslušala kosovo večernico.«

»In to tvoje drobno srčece, Alenčica, od kdaj gori za mene?«

»Mislija sem, da živi za daljnimi gorami mladenič, ki ima zvezde v očeh, rubine na ustnih, rože na licih in zlato v lasih. Mislija sem in želela, da bi prišel po mene. Prišel si, Marko, čakala sem tebe.«

Vesela svatovščina je bila. Iz daljne okolice so prišli voglarji, da napasejo radovednost, kakšen je ženin Marko, kako se kaj drži nevesta

Alenčica, koliko svatov je, kakšne so potvice in vino.

Velika dekla Bara je prinesla voglarjem rešeta potvic, presnih in kvasnih, medenih in orehovit. Postavila jim je na mizo pod orehom tri škafe vina in velik korec. Voglarji so jedli in pili. Ko so bili dobre volje so zaplesali, zavriskali in odšli pripovedovat o imenitni svatbi.

Sedem dni in sedem noči so rajali in se veselili. Dolčas jim ni bilo. Plesali so, peli in uživali, ko so končali, so od kraja začeli, po redu in vrsti, ki jo je določil starešina.

Osmi dan je povezovala gospodinja Alenka velike robce. Magazila je vanje ostanke. Razšli so se svatje na vse strani zaspani in izmučeni, kakor da bi leto in dan delali tlako samemu vragu.

Odpremil je Marko svoje spremstvo. Zapršila se je bela cesta. Oblak prahu je zakril dolgo vrsto konjov in voz, ki so pripeljali bogato balo.

Vse tiho in mirno je postalo na belem dvoru, kakor po hrupnem semnanjem dnevu na sejmšču. Gospodinja Alena je ukazovala, služinčad je pospravljala od zore do mraka.

Nevesta Alenčica in ženin Marko pa sta se »poljubljala brez konca in kraja, brez ur.«

se mobilizira cesto v prid entente, ves ogorčen pa je radi Turatijsve grožnje.

Francoska očitanja.

»Journal des Débats« piše, da v Italiji nočejo sprevideti, da pravi vzrok nezadovoljnosti so neuspehi proti Avstro-Ogrski. Ministrski predsednik Salandra je zagrešil veliko nerodnost, ko je zagrozil z razpustom parlamenta, potem je storil

veliko napako, ker je odbil zvezo z Jugoslavi na Balkanu, sedaj prihaja k tem pogreškom nov pogrešek, ki razburja Grško. Italijanski poslanci po večini še vedno ne uvidijo, da se mora Italija bojevati na zapadni fronti na strani Francije. Nekateri pa sanjajo o tem, da treba zasesti obsežnejše ozemlje Male Azije, da bi imela Italija pri sklepanju miru več uspeha.

Novi nemški uspehi pri Verdunu.

S KREPKIM ELANOM SO SE PO-LASTILE ŠLEZIJSKE ČETE VI-SINE MORT HOMME PRI VER-DUNU.

Berolin, 15. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče.

Pri Neuve Chapelle smo razstrelili eksponirano angleško obrambno napravo, da je s posadko vred zletela v zrak. Angleška artiljerija je naperila težek ogenj na Lens. Francoska artiljerija je bila zelo delavna proti naši novi poziciji pri Ville au Bois in proti raznim odsekom v Champagni.

Levo od Mase so pomaknile šlezijske čete s krepkim elanom svojo črto iz okolice zapadno Bois de Corbeaux na višino Mort homme. 27 sovražnih častnikov in nad 1000 mož smo vjeli neranjenih. Francoski protinapadi niso imeli nobenega uspeha, pač pa so povzročili Francozom obšutne izgube.

Na desnem bregu Mase in ob vzhodnih obronkih Cote Lorraine se obojestranski artiljeriji ljuto borita naprej.

V Vogezih in južno od tam so izvršili Francozi več izvidnih sunkov, ki so bili odbiti.

Poročnik Lessers je sestrelil severno Bapaume svoje črte sovražno letalo, angleški dvokrovnik. Pri Vimy, severovzhodno od Arras, pri Sivry ob Masi, severozapadno od Verduna, so naši obrambni topovi zbili po eno francosko letalo. Nad Haumontom, severno Verduna, je padlo francosko veeletalo po zračnem boju na tla. Letalci tega aparata so vjeli ostali so mrtvi.

Vrhovno armadno vodstvo.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

13. marca popolne. Severno od Verduna nobenih infanterijskih podvzetij. Obstreljevanje je trajalo čez noč na Bethincourt in na okolico Douaumonta ter v Woevru v odsekih Moulinville in Romvaux. Naša artiljerija je bila na celi fronti zelo delavna. V Pretrskem gozdu je vdrl neki oddelek naših čet v sovražne strelske jarke pri Croix des Carmes na fronti kakih 200 m, očistil sape ter se nato vrnil, ko je prizadejal sovražniku nekaj izgub, s kakimi 20 vjetniki v naše vrste. Na ostali fronti je potekla noč mirno. Ena naših letalskih flotil je vrgla v nočnem poletu 30 velikokalibrskih granat na kolodvor Conflans, kjer smo konstatirali na 3 mestih požar. Kljub silnemu obstreljevanju so se vrnila vsa letala nepoškodovana.

13. marca zvečer. Severno od Verduna se je obstreljevanje zapadno od Mase na Morthomme in v okolici Bois Bourrusa ojačilo. Naše baterije so obstreljevale sovražna zbiranja med Forgesom in »Vranjem gozdom«. Na desnem bregu Mase in v ravnini Woevre srednja delavnost obeh artiljerij. Nemci so napadli jarke, ki smo jih bili zadnje dni v okolici Larguesa zopet zavzeli. Od našega zapornega ognja in infanterijskega ognja zadržani, so se vrnili sovražni oddelki v svoje jarke, ko so utrpeli čutne izgube. Tekom 13. t. m. so bili naši letalci posebno delavni v vsej okolici Verduna. Skupina 6 letal je orgla 130 granat na strateški kolodvor Briulles. Severno od Verduna so se vršili prav številni boji, v katerih smo mi nesporno nadvladovali. Tekom teh bojev smo premagali tri nemška letala, eno v naših črtah, obe drugi v nemških črtah. Druga letala so videli padati, vendar se ni dalo dognati, ali so bili razdelani ali ne.

Pred novim nemškim naskokom na Verdun.

»Lokalanzeiger« poroča iz Zeneve: V odsotnosti vojnega ministra je dal prvi sekcijski šef zastopnikom časopisja oficijalni komentar k francoskim dnevnim poročilom. Naglašal je, da ni misliti, da bi moralo biti slabotnejše delovanje infanterije trajno. Nedvomno znamenje novega nemškega naskoka v masah je, da so Nemci čez dan na več taktično važnih točkah obstreljevali francosko

Gozd, ki se je raztezal prej 4 km široko tja do Mase, je popolnoma izginil.

Italijanske čete za Francosko.

»Baseler Nachrichten« poročajo iz Rima: Odpošiljanje italijanskih čet na Francosko se nadaljuje. Gre za starejše letnike za etapno službo, da nadomeste francoske vojake.

Millerand zopet francoski vojni minister?

Iz Pariza poročajo, da bo bivši vojni minister Millerand zopet prevzel vodstvo francoskega vojnega ministrstva.

Vojni stroški Francije.

Pariški zbornici predloženi načrt o kreditih za drugo četrtletje 1916 vsebuje pripombo, da so znašali izdatki zadnjih 5 mesecev leta 1914 vsoto 8.898.583.901 frank in da ta vsota tudi danes še precej velja. Od 1. aprila naprej bodo torej izdatki znašali po 2.600.000.000 frankov na mesec ali nad 87 milijonov na dan. V splošnem proračunu za računsko l. 1916 zahteva predloga 7.847.613.366 frankov in v stranskem proračunu 637.480.320 frankov.

Nemški državni zbor.

Nemški državni zbor se je večeraj zopet sestel. Predsednik dr. Kämpf ga je otvoril z nagovorom, v katerem slavi hrabrost čet in povratek »Möwe«. Po rešitvi nekaterih manjših predlog je bila seja zaključena. Prihodnja seja danes. Dnevni red: Prvo branje proračuna. Konvent seniorov se je odgodil do prihodnje srede. Komunique konventa seniorov izjavlja, da ni izključeno, da bosta zadnja 2 dneva prihodnjega tedna določena za razgovor o visokopolitičnih vprašanjih.

Asquith bolan.

Angleški ministrski predsednik Asquith je zbolel za bronhijalnim kašljem ter se ni mogel udeležiti zadnje seje zbornice.

Dogodki na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 15. marca. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

Jugovzhodno bojišče.

Ničesar novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 15. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Balkansko bojišče.

Položaj neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Italijani se bojuje za Valone.

Iz Lugana poročajo: Iz italijanskih listov je razvideti, da vlada v italijanskih krogih precejšnje vznemirjenje radi Valone. Značilno je, da se v Italiji ne sme povedati, da so avstrijske čete prodrle že do Vojuse. V »Tribuni« izjavlja Esadpaša, da Valone ne bo težko braniti. Nazor, da Valone sploh ni mogoče osvojiti, pa je opasna iluzija. »Idea Nazionale« razlaga, da je potrebno, da pričnejo zavezniški s skorajšnjo ofenzivo iz Soluna in iz Valone.

Srbske čete na solunski fronti.

»Frankfurter Ztg.« javlja: Prevažanje srbskih čet v Solun se že vrši. Srbe bodo predvsem uporabljeni pri gorski artiljeriji. Četvero-zveza upa, da bo srbska armada do srede aprila popolnoma reorganizirana.

»Politiken« poroča iz Petrograda: »Berževija Vjedomosti« izvedo iz Aten: Srbski ministrski predsednik Pašić, ki se mudi v Atenah, je naznanil, da je reorganizacija srbske vojske na Krfu končana. Srbska vojska šteje 150.000 mož in bo kmalu posegla v boj.

Pretep med grškimi in francoskimi vojaki.

Iz Aten poročajo: Na Mitilenah je prišlo med francoskimi in grškimi vojaki do krvavega pretepa. Eden Francoz je bil ubit, eden ranjen. Končno so francoski vojaki Grke obkolili in jih zaprli v svojo vojašnico. Francoski poveljnik je prepovedal vsako občejevanje francoskih vojakov z grškimi.

Vpoklici v Romuniji.

Švicarski listi poročajo: V Italiji se nahajajoči romunski rezervni častniki so bili telegrafično pozvani domov ter so odpotovali večinoma preko Švice v Romunijo.

Zborovanje romunskih političnih strank.

Iz Bukarešte poročajo: V Ploesti je zborovala romunska konzervativna stranka katere načelnik

Romunija zavarovati svoje meje na vse strani. Politike (intervencionistične) federacije ni odobravati, ker bi se Romunija s tako politiko za vedno odrekla Besarabije. Profesor Arion je opozarjal na važnost dolenje Donave. — Liberalna stranka je zborovala v Campini ter je izrekla Bratianovemu kabinetu zaupnico.

Vojna z Rusijo.

BOJI PRI UŠČIJEČKU.

Dunaj, 15. marca. (Kor. urad.)

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Posadka mostnega okopa severozapadno od Uščiječka je zavrnila silne napade. Sicer nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 15. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

Vzhodno bojišče.

Položaj je neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

12. marca. Pri Berzemindu je obstreljeval sovražnik naše jarke z minami velikega kalibra. V Galiciji so napadle naše izvidne čete ob Dnjestrju vas Latač (6 km jugovzhodno od izliva Stripe) ter so kljub silnemu sovražnemu ognju vdrle v nasprotnike jarke. Dne 9. marca so sovražni podmorski čolni napadli obe naši torpedovki, ki sta vršili izvidno službo ob obali pri Varni. Torpedovka »Poročnik Puščin« je bila potopljena. Del posadke je rešila druga torpedovka.

General Pau v Reniju.

Bukareški listi poročajo iz Galaca: General Pau, ki je dobil vodstvo nove ruske ofenzive v Besarabiji, je došel v Reni.

Ruska duma.

Listi javljajo, da večina ruske dume neče dovoliti proračuna in da je vsled tega vlada popolnoma izolirana. V krogih desnice se je že začela propaganda za razpust dume. Pri tozadevnih posvetovanjih, ki so se jih baje udeležili tudi ministri Hvoštov, Maklakov in Ruslov ter poseben zaupnik ministrskega predsednika, je bilo tudi sklenjeno, vprizoriti v Petrogradu demonstracijo proti dumi. Stotisoč kmetov naj pride demonstrirati proti dumi.

Preko Kodanja poročajo, da je duma razpravljala 9. t. m. o interpelaciji socialnih demokratov glede pogromov 27. februarja v Bakuju. Najprej so bile demonstracije proti draginji, potem pa je množica tri dni plenila in policija je hujšala narod proti narodu ter jih celo vodila. Menčikov piše v »Novem Vremenu«, da je zanimanje poslancev za dumo tako majhno, da je od 440 poslancev prisotnih le 60 do 70.

Boji na morju.

Demisija nemškega mornariškega ministra.

Berlin, 15. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Kakor izvemo je admiral Tirpitz demisijoniral. Za njegovega naslednika bo najbrž imenovan admiral Capelle.

Berolin, 15. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Odstop prvega admirala von Tirpitzja od vodstva državnega mornariškega urada se izvršuje v vseh časteh za reorganizatorja nemškega brodogoja. Njegova, od vseh strani priznana historična zasluga je, da je napravil iz nemškega brodogoja ono visoko vredno sredstvo, ki se je izkazalo v tej vojni. Odstop admirala zato tudi povsod obžalujejo z vso hvaležnostjo. V izbiri njegovega naslednika je videti poročstvo, da se v odločnosti pomorske vojne ne bo nič izpremenilo. Admiral von Capelle je bil sotrudnik von Tirpitzja od prve mornariške predloge sem ter je veljal že mnogo let za njegovo desno roko in je kar najbolj podrobno podučen o vseh nalogah brodogoja. Visoko cenjene so tudi njegove organizatorne zmognosti. V mornarici uživa veliko zaupanje. Če je nastopil admiral von Capelle nasledstvo von Tirpitzja, pomeni to neizpremenjeno nadaljevanje preizkušenega sistema dosedanjega mornariškega vodstva in zlasti da se bo podmorska vojna nadaljevala kakor se je v znani spomenici nevtralnimi državam naznanila.

Oficijelna nemška izjava o taktiki podmorskih čolnov.

Wolffov urad javlja 14. t. m.: Med nabiranjem se širilo govori

ce, da se v znani nemški spomenici napovedana poostrena taktika podmorskih čolnov ne bo izvrševala oziroma da bo odložena. Te govornice so popolnoma neresnične. Nikdarin na nobenem odgovornem mestu se ni uvaževalo, da bi se mogla poostrena podmorska vojna opustiti ali odločiti. Ta poostrena vojna se marveč že vrši.

Nemški podmorski čolni v Črnem morju.

Vsled nastopa nemških podmorskih čolnov v Črnem morju je promet skoraj popolnoma ustavljen. V Bukarešti zatrjujejo, da so nemški podmorski čolni potopili več ruskih vojnih parnikov, vsled česar so nastopile nerednosti v nadomeščanju municije in prehranitvi ruskih čet ob Besarabski meji.

Potopljeni parniki.

Kapitan torpediranega angleškega parnika »Kelbridge« izjavlja, da je isti podmorski čoln potopil isti dan tudi italijansko jadnico »Elisa« in neki drugi angleški parnik.

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

13. marca. Z fronte v Iraku in v Kavkaziji nobenega važnega poročila. V odseku pri Felahiju je naš ogenj zbil neko angleško letalo. Letalce so v letalu se nahajajoče bombe, ki so eksplodirale, ubile. Dva rusilca in neki monitor so izstrelili ob smirenski obali na okolico krajev Jenikale in Čezme nekaj strelcev, nakar so odpluli.

Carigrad, 15. marca. (Kor. urad.)

Poročilo »Agence tel. Milli«: Glavni stan poroča: Dne 13. in 14. marca so oddale štiri sovražne križarke in dve torpedovki ob raznem času več strelcev na okolico Tekiburna, protio-genj naše artiljerije pa jih je prisilil, da so se umaknile. Neko naše letalo je napadlo neko sovražno letalo s strojno puško ter je prisililo v beg na Imbros. Dne 14. marca je vrglo neko sovražno letalo v okolici pristajališča Akbura več bomb. Vse so padle v morje. 2 km vzhodno od Sueskega prekopa smo zbili neko sovražno letalo. Letalci so zbežali. Na ostalih frontah ničesar pomembnega.

Rusko poročilo iz Perzije.

12. marca. V smeri na Bagdad smo zasedli mesto Kerind, 200 kilometrov severovzhodno od Bagdada.

General Townshend pred kapitulacijo?

Carigradski »Tasvir i Efkiar« naglašajo, da bo zadnja zmaga turških čet nad Angleži pri Felahiju ob fronti v Iraku položaj angleške garnizije v Kut el Amari pod generalom Townshendom se poslabšal. Townshend bo baje končno prisiljen kapitulirati, kar bi bil velik turški uspeh v Iraku.

Ruski cilji v Kavkaziji.

»Tageblatt« poroča iz Haaga: Newyorški »Times« trde, da je cilj ruske ofenzive v Kavkaziji pristajališče Aleksandrette nasproti otoku Cipru. To bi izpolnilo rusko željo po pristajališču ob Sredozemskem morju ter bi vzhodni Turčiji odrezalo zvezo z zapadom.

Amerika mobilizira.

Reuter poroča iz Washingtona: Reprezentantska zbornica je sprejela z vsemi glasovi proti enemu glasu resolucijo, ki pooblašča predsednika, spraviti regularno armado na polno višino 120.000 mož.

Razne politične vesti.

Avstrija in Portugalska.

»Münchner Neueste Nachrichten« poročajo iz podučeni dunajskih krogov: Pretirjanje diplomatskih stikov med Avstrijo in Portugalsko bi sledila vojna napoved Avstrije, ako bi Portugalska zasegla avstrijske, v portugalskih pristajališčih se nahajajoče ladje.

»Grof Berchtold najvišji dvorjanik prestolonaslednika.« Z Dunaja poročajo: Cesar je imenoval bivšega zunanjega ministra grofa Berchtolda za najvišjega dvorjanika prestolonaslednika Karola Franca Jožefa.

»Rusija in Japonska.« Ruski poslanik na Kitajskem Krupenski je bil imenovan za ruskega veleposlanika na japonskem dvoru.

»Pomorski nameni Španske.« Iz Zeneve poročajo: Glasom poročil Matina bo ustanovila Španska v kratkem na Belesarskem otoku Minorca stajajo za eno križarko, 6 torpedovk, 3 torpedne lovce in 6 podmorskih čolnov.

»Zedinjene države in Mehika.« Zedinjene države so sprejele predlog Carranza, da naj se sklene

alna pogodba, ki dovoljuje obema stranema poslati čete čez mejo, če sledujejo roparske tolpe. »Frankfurter Zeitung« poroča: Vsi Amerikanci beže iz Mehike, ker mislijo, da jih bodo napadli. Carranza je bil poslan v Washington široko znano, v kateri zatrjuje, da Mexikanci ne bodo nikdar trpeli, da bi pravice njih dežele kršile. Washingtonska vojna uprava je baže napočila 2 milijona pušk in 2 1/2 milijona granat. Francoskim listom je spor medinjenih držav z Mehiko zelo neugoden, češ, da je vzel krizi Bernstorffova važnost. — American Smelting and Refining Co. je naročila svojim ameriškim nastavljenjem, da morajo zapustiti Mehiko in se vrniti v Zedinjene države.

Vesti iz primorskih dežel.

V Biljah pri Gorici je ubila grana, kakor se nam poroča, mlado gostilničarko Vovkovo in otroka. Soproj je umrl pred par meseci.

V Trstu prodajajo koruzno moko 1 kg 76 v, pšenično po 1 K 20 v, krompir 1 kg 20 v.

V Krmini so bili prijeli Italijani med drugimi tudi občinskega starejšega Iv. Panzera ter ga odpeljali v Italijo. Tri mesece so imeli zaprtega, potem so ga spustili v Florenci na slobodo, samo ob določenih dneh se mora javiti na policiji.

Za istrske vinograde. Trdjavski poveljnik v Pulju razglša: Posetniki vinogradov naj prijavijo pri občinskih zastopih, koliko potrebujejo žvepla in modre galice za te leto; navesti morajo površino vinogradov, število trt in špecijalne vinograde, ki so brez vsakih drugih nasadov. Prijave naj se oddajo do 25. t. m.

Novi potresi na Reki. Z Reke poročajo: V noči od nedelje na ponedeljek je bilo čuti na Reki še 4 potresne sunki in sicer ob 10:30, 10:45 in ob 11:30 zvečer ter ob 5. zjutraj. Sunki pa so bili mnogo slabši, kakor oni v noči od sobote na nedeljo. Prebivalstvo je ostalo čez noč deloma na prostem. Po dosedanjih konstatacijah je bilo na Reki poškodovanih 26 hiš in dimnikov. V mestnem kraju Terreta je povzročila petrolijska svetilka, ki se je prevrnila, požar, ki pa so ga takoj pogasili. Na Trsatu so bile poškodovane 4 hiše in ranjeni ste bili 2 osebi.

Dnevne vesti.

— Načrti za bodočnost. Projekti za bodočo notranjo uredbo naše države je čedalje več. Zdaj se je oglašil znani nemški socialdemokratski voditelj Austerlitz v »Kampfu«, kjer pojasnjuje, da je predpogoji za vse notranje reforme in vse delo sploh parlament, a ne stari parlament, nego nov parlament, ki bi mogel uspešno delati samo, če bi bil izvoljen na podlagi proporcionalne volilne pravice.

— Izjemne določbe za črnovojne — srednješolce rojstnega letnika 1898. Povodom naborov črnovojniškega letnika 1898, ki se prične 14. aprila t. l. je dovolil naučni minister v odredbi na vse deželne šolske oblasti, da se morajo uporabljati pri vseh dijakih srednjih šol (gimnazij, realnih gimnazij in realk, učiteljskih, komercialnih in navtičnih šol), ki so bili spoznani za vojaško službo za sposobne, izjemne določbe, ki so bile prej izdane za rojstvene letnike do vsrgetega letnika 1897 teh učilišč glede predčasne izročitve letnih pričeval njihovega razreda in predčasne pripustitve k zrelostnim izpitom.

— Vojaške pokojnine. Znano je, da so se komisije za superarbitriranje postavile na stališče: Samo tisti dobi pokojnino kot invalid in morebitno državno podporo, ki si je med vojno pridobil one poškodbe ali bolezni, zaradi katerih ni več poraben za vojaško službo; če pa je bil že pri nastopu vojaške službe nekoliko bolan, ne dobi nič. — Vojno ministrstvo je zdaj spoznalo, da je to stališče krivično in je priznalo, da imajo pravico do pokojnine tisti vojniki, oziroma črnovojniški delavci, ki so bili že pred vpoklicem bolni, pa so bili vendar spoznani za sposobne za službovanje.

— Darilo za »Rdeči križ«. G. Robert Smielowski, arhitekt in stavbni mojster v Ljubljani je daroval o priliki godu njegove umrle soproge Josipine in tasta Josipa Pok. namesto okrašenja grobov znesek 25 K za »Rdeči križ«.

— Z južnega bojišča. Podpisani mornariški podčastniki pošiljajo vsem bralcem »Slovenskega Naroda« presrečne pozdrave in prosijo ob enem za blagovoljno pošiljatev starih knjig, da bi pri svoji trdi službi na korist domovine imeli časih tudi kaj razvedrila. K. Drnovšek, J. Rureš, Leopold Stron. Knjige

naj se pošljejo na naslov: Karol Drnovšek, k. u. k. Marsgast, Seebach, 3. Komp., Feldpost 614.

— Plaz je zasul poleg več tovaršev na južnem bojišču tudi četovodjo Valentina Doviaka iz Nove vasi pri Viču. Bil je vrl in priden mladenič! To je že drugi sin, ki ga je izgubila mati v enem mesecu.

— Kdo ve, kje se nahaja pešec Josip Kremesec, 17. pešpolka, 9. stotnije. Zadnjič se je oglašil 10. septembra 1915 iz bojev ob Dnjestrju. Za vsako sporočilo bo hvaležen Franc Kremesec, Metlika na Dolenjskem.

— Kdo kaj ve? Ivan Kogoj, pešec 17. pešpolka, 11. stotnije, pisal je zadnjičkrat dne 25. avgusta 1914. in potem se ni več oglašil. Eden njegovih prijateljev mi je sporočil, da je padel v bitki, dne 26. avgusta 1914. pri Krasniku v Galiciji, ali službeno to še ni potrjeno. Prosim najljubše je vse njegove kolege, da mi sporočijo, če kdo kaj ve o njem, da li je živ ali mrtel, in če je kateremu znano, kje da je na odhodu iz Celovca dal shraniti svoje reči, katere sem mu poslal, da pride na dopust, to je novo obleko, čevlje, perilo in še več drugih reči. Naslov: Anton Kogoj, upravitelj mestne užitnine, Samobor pri Zagrebu.

— Izostal je pri včerajšnji notici o vpokojuju grofa Schaffgotscha zadnji stavek, da je bil namreč grof Schaffgotsch namestnik in zvesti so-trudnik bivšega dež. predsednika barona Heina.

— Generalštabni zdravnik dr. Anton Stare. V starosti 67. let je umrl v Ljubljani vpokojeni generalnoštabni zdravnik gospod dr. Anton Stare. Pokojnik je bil ljudomil mož, ki ga je poznala in spoštovala vsa Ljubljana in vsa okolica, pomočnik in tolažnik bolnih, podporunik revnih, zlata duša v najpopolnejšem pomenu te besede. Služboval je svoj čas v Ljubljani kot polkovni zdravnik, potem pa se po večletni odsotnosti, ko je šel v pokoj, zopet naselil tu. A pokoja si ni privoščil, ampak je čas in sredstva posvečeval svojemu bližnjemu. Nešteto je ljudi, ki jih je brezplačno zdravil in jim še povrh zdravila plačal. Ob vsaki uri in ob vsakem vremenu je bil tudi največjim revežem na razpolaganje in kadar že zdravila niso več pomagala, je s svojo čudovito prijaznostjo in presrečeno znal bolnike potolažiti in jim vdahniti tisto zaupanje, ki daje človeku moč, da premaga ali vsaj laglje prenaša svoje bolečine. Kako radi so ljudje imeli pokojnika, ki ni nikdar kazal, da je generalškega čina, ampak bil vedno samo in edino človekoljub, se sploh ne da popisati. Vzlic temu, da je pokojnik toliko let nosil vojaško suknjo, si je vendar ohranil narodno srce in iskreno ljubil slovenski narod ter se veselil vsakega narodnega napredka. Pokojniku ostane v neštetih srcih ohranjen hvaležen spomin. Čestiti rodbini naše iskreno sožalje! Umrl je v Ljubljani je prešla od cenjenega omizja v Šmarjah pri Ajdovščini znesek 70 K, kateri se je nabral v družbi gg. nadporočnikov za bojno črto. — Nadalje je prešla družba od g. O. B., vojna pošta 73, zbirko 60 K, katere so darovali narodnjaki iz vojne črte, poslani začasno k počitku. — Od podružnice na Bizelskem je prešla družba med drugim tudi 9 K, katere so darovali povodom solospesva gđc. M. R. poslušalci na pustno nedeljo. — Hvala!

— Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je prejela od cenjenega omizja v Šmarjah pri Ajdovščini znesek 70 K, kateri se je nabral v družbi gg. nadporočnikov za bojno črto. — Nadalje je prešla družba od g. O. B., vojna pošta 73, zbirko 60 K, katere so darovali narodnjaki iz vojne črte, poslani začasno k počitku. — Od podružnice na Bizelskem je prešla družba med drugim tudi 9 K, katere so darovali povodom solospesva gđc. M. R. poslušalci na pustno nedeljo. — Hvala!

— Društvo »Pravnik«. Snoči je imelo društvo »Pravnik« v restavraciji »Pri Roži« svoj 29. občni zbor. Otvoril ga je načelnik g. dr. Danilo Majaron spominjajoč se vsled ran umrlega člana, dr. Janka Savnika ter umrlih članov notarja dr. Albina Poznika, Ivana Naberjnika, sodnega svetnika Ivana Toporiša in višjesodnega svetnika dr. Viljema Janežiča. Zaradi bolezni tajnika in odsotnosti njegovega namestnika poda nato načelnik sam tajniško poročilo, ki naglašja med drugim: Število društvenih članov je ostalo skoraj isto; med letom jih je odpadlo 9, vsled smrti 5, drugače 4, prirastli so 4, tako da je koncem leta 1915 štelo društvo »Pravnik« 315 rednih članov in 1 častnega člana. Mnogi člani so se tudi v prošlem letu nahajali na bojiščih ali sicer v vojni službi, mnogi člani, osobito s Primorskega, so morali vsled vojnih dogodkov premeniti svoja bivališča. Te razmere so seveda le neugodno vplivale na pregled članov in na nadaljno organizacijo društva. Osobito že zasnovane podružnice niso mogle razviti, oziroma pričeti svojega delovanja. Tudi podružnica v Trstu, ki je bila tako krepko in uspešno nastopila, je morala skleniti »počivanje« postopanja, ker je ravno njene članove vojna z Italijanskim sovražnikom po večini razpršila na vse strani. Društveno glasilo »Slov. Pravnik« se je »skalo kakor zadnji dve

leti v 600 izvodih za društvenike in naročnike. Z ekspedicijo lista je bil precejšen križ; vsaka številka se je vedno v več izvodih vračala, ker so naslovljenci odšli vsled vojne drugam, večkrat neznan kam. Za takšne naročnike se mora torej list hraniti do nastopa rednih razmer. Za popolnitev priročne slovenske izdaje zakonov se ni dalo ničesar storiti. Pač pa je namerjal odbor izdati novi konkurzni red, poravnalni in izpodbijalni red tako, da bi se kar ponatisnilo vse to iz slovenskega Državnega zakonika in priredilo v priročni izdaji. Ko pa je v svoji seji končno sklepal o tem, je prišel do prepričanja, da prevod v Državnem zakoniku, kakršen je, v celoti ni za ponatis. Odbor je posvetil večjo pozornost društveni knjižnici. Baviti se je bilo tudi posebej še z zapuščino dr. Volčiča, ki je bil kakor znano volil svoj pravniki knjižnico društvu, ki je pa tudi imel v zalogi knjige iz društvene zbirke zakonov. Ker je lansko leto umrla tudi gospa vdova dr. Volčičeva, je odbor uredil to zadevo s posredovanjem g. dež. sod. svetnika dr. Kravca v Novem mestu, ki je imel obilo truda in ki se mu tudi na občnem zboru izreče društvena zahvala za izkazane usluge. Poglavitna naloga našega društva je in ostane: izdajanje »Slov. Pravnika«. List je lani dovršil svoje XXXI. leto in izhajal tudi to leto v starem obsegu in skoraj s povsem izvirno vsebino tako glede razprav, kakor tudi glede slučajev iz pravosodne in upravne prakse. Glavno je, da se vzdrži tudi v bodoče, kar bode gotovo tudi prva naloga in skrb novega odbora. Pri tem pa ga naj društveniki sploh ravno spričo izrednih razmer podpirajo v zavesti, da izhajanje »Slov. Pravnika« spada k dolžnosti in ugledu slovenskega pravnškega stanu, da je tako bilo in da tako ostane tudi v bodoče. Poročilo vzame skupščina z odobravanjem na znanje. Iz tajniškega poročila g. dr. Lavrenčiča posnamemo, da so znašali dohodki društva 3922 K 09 v in prebitek iz leta 1914 vsoto 7716 K. Pri izdatkih 4449 K 08 v ima društvo prebitka 3266 K 61 v. Tajniku se izreče za njegovo obširno poročilo in za upravo premoženja po poročilu revizorja zahvala občnega zbora istotako tudi g. dr. Sušniku, ki je tajniku nekaj časa pri poslovanju pomagal. Iz knjižničarskega poročila g. dr. Šviglja posnamemo, da se je na zadnji glavni skupščini poročalo, da je treba preurediti društveno knjižnico, ker s svojo sedanjo uredbo ne ustreza svojemu smotru. Odbor je dobil pripravno moč, ki je tekom lanskega poletja izvršila proti nagradi naročeno delo. Osobito se je pomnožila knjižnica z znatnim darom, ki ga je društvo dobilo od g. Otona Ploja, bivšega c. kr. notarja v Črnomlju. V jeseni, ko je odhajal iz dežele, dal je poslati po g. dež. sod. svetniku Fajfarju v Črnomlju mogočen zaboj pravnških knjig. Vsega skupaj je nad 150 vezanih zvezkov, nekatere za knjižnico posebne vrednosti, ker jih dotle ni imela, dasi bi bila potrebna. Vse ta knjižni dar je društvo sprejelo z velikim veseljem in se zanj našemu rojaku g. Ploju, ki sedaj biva na Dunaju, prav iskreno zahvaljuje. Hvala gre pa tudi g. svetniku Fajfarju, ki se je požitljivo potrudil, da so knjige došle v najlepšem redu. Nadalje smo zahvalno prejeli od g. gimnazijskega ravnatelja dr. L. Pöžarja 5 lepih hrvatskih knjig pravnopolitične vsebine. Sicer so knjižnici prirastle kakor druga leta redne strokovne publikacije. Pri volitvah, ki so se nato vršile, je bil soglasno izvoljen vse dosedanjí odbor, nakar je načelnik g. dr. Majaron zaključil občni zbor.

— XV. redni občni zbor »Slovenskega trgovskega društva Merkur v Ljubljani« se vrši v sredo, dne 22. marca t. l. ob pol 9. uri zvečer z običajnim dnevnim redom v društvenih prostorih (Gradišče 17., Liningerjeva hiša, I. nadstropje.)

— Deželna zadruga brivcev v Ljubljani ima v četrtek, dne 23. marca 1916 zvečer ob pol 9. uri v posvetovalnici »Mestnega magistrata« svoj redni občni zbor s tem-le dnevnim redom: Otvoritev zborovanja. Odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora. Poročilo načelnika o delovanju zadruge za leto 1915. Poročilo o računskem zaključku za leto 1915. Poročilo računskih preglednikov. Proračun za leto 1916. Določitev zadružne doklade za leto 1916. Volitev odbora: načelnika, njegovega namestnika, 6 odbornikov in 3 namestnikov za dobo treh let; dveh odbornikov in 1 namestnika v načelstvo bolniške blagajne pomožnih delavcev za dobo dveh let; enega odbornika in 1 namestnika v nadzorstvo bolniške blagajne pomožnih delavcev za dobo enega leta; dveh zaščitnikov zadruge v pomočniški

zbor za dobo treh let; dveh odbornikov in 1 namestnika v odbor zadružne posredovalnice za dobo treh let. Določitev nagrade zadružnemu načelniku. Raznoročeni. Ako zadružni občni zbor v določeni uri ne bode sklepčen, se isti vrši eno uro pozneje ne oziirajoč se na število navzočih članov. (§ 18. zadr. pravil.) Ako se zadružni član občnega zbora brez temeljite opravičbe ne udeleži, se ga kaznuje z globo do 20 K. (§ 25 zadr. pravil.) Z ozirom na nujnost in važnost se prosi g. člane, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo.

— Z Gorenjskega. Merodajni krog bi moral paziti na to, da se bodo živila pravično razdeljevala in da se bo jemal ozir na resnično potrebo ljudi. Kar se dostaje prihodnje dajatve sladkorja, bi si usojal opomniti, da se mi ne zdi prav korektno, da se namerava dajati po en kilogram sladkorja na osebo na mesec. Vzemimo primer iz življenja. Rodbina, obstoječa iz dveh oseb (moža in žene), ki nima nikakih lastnih pridelkov, dobi na mesec dva kilograma sladkorja. Kako naj s tako količino izhaja cel mesec, ko je večina navezana na kavo, ker drugih živil ne zmore. Nasprotno dobi kmetovalec, ki ima ženo in deset otrok, 12 kilogramov sladkorja na mesec, dasi ima zadosti drugih živil. Kmečki ljudje si lahko privoščijo izdatnejši zajutrek in izdatnejšo večerjo, kakor je kava, ki mimogrede omenjeno, velja 10 kron kilogram. Še nekaj! Kdor ima že zalogo sladkorja doma, temu se naj do porabe ne dajejo nove porcije. Uprav danes sem slišal, da si je kmetška rodbina v mali vasi na Gorenjskem preskrbel 17 štokov sladkorja in 50 kilogramov kave. Ali je prav, da bo tudi ta, z otroci precej blagoslovljena rodbina, dobivala mesečno po kilogram sladkorja za osebo?

Iz Rihemberga. Dne 12. t. m. ob 4. uri 36. minut zjutraj je bil tu pet sekund trajajoč potres, ki je bil tako močan, da so se vrata in šipe tresle. Prebivalstvo je bilo deloma mnenja, da se je stresla zemlja vsled grmenja topov ob bojni črti.

Zreče. Na pustno nedeljo so priredile v domači gostilni, gospe in gospodične čerke g. Kračuna v Zrečah in gospa Jurak veselico z »maške-radno svatbo« v korist ranjenim vojakom. Vključ skrajno slabemu vremenu je bilo domačinov dobro obiskano. Od dobrohotnih darovalcev se je nabralo 139 K 23 v, ter se je takoj odposlalo okrajnemu glavarstvu v Konjice.

Nasilna zakonska dvojica. Vpokojeni železniški uslužbenec Valentin Goldner v Mariboru in njegova žena Terezija ljubita dobro kapljico in zgodilo se je že večkrat, da sta prišla pozno in oba pijana domov. Tako se je zgodilo tudi 12. t. m. Ker so bila hišna vrata ob eni ponoči seveda zaprta, sta Goldner in njegova žena kar hišo bombardirala s kamni. Naslednje jutro pa sta se morala že preseliti v preiskovalni zapor.

Kino »Ideal«. Jutri, petek dne 17. t. m. velikanski posebni večer: 1. Teddy, kralj vlomilcev, učinkovita veseloigra v 3 dejanjih s Pavlom Heidemannom in gđc. Manny Ziener v glavnih vlogah. 2. Tako se osveti solnce. Zelo zanimivo ljudska igra v 4 dejanjih. Sestavil Rihard Oswald, opripril William Waner. — Mladini ni primerno. »Ideal«. — Danes zadnjič: največja nordiška učinkovitost sezije »Moderni Faust«, katera je te dni vzbudila veliko zanimanja, kakor drugod tako tudi v Ljubljani. — Od sobote 18.—20. t. m. »Razrušena Gorica«, žrtve onemogle italijanske besnosti. Zelo interesantna aktualnost. Kino »Ideal«.

Naša se je damska zapestna ura. Lastnica naj se zgasi pri Rudolfi Koka li. Ljubljana. Prešernova ulica 54/I.

Razne stvari.

* Ameriška municija. Iz Zeneve poročajo, da oddaja Amerika vsak dan za 10 milijonov municije. Vrednost dosedanjih dobav znaša 1250 milijonov.

* Kitajski delavci za Rusijo. Rusko poljedelsko ministrstvo je sklenilo najeti vsak mesec 15.000 kitajskih delavcev, da opomorejo pomikanjku poljedelskih delavcev.

* Mati in otrok. Na kolodvoru Brigittenau pri Dunaju so pri prevajanju povozili 35letno ženo in njene ga petletnega otroka. Oba sta bila popolnoma razmesarjena.

* Ruske diplomatske tajnosti. V zadnjem ministrskem svetu je predložil justični minister Chvostov spozrazumno s Sazonovom predlogo glede zvišanja kazni za izdajo diplomatskih tajnosti.

* Nepreviden železničar. Na kolodvoru v Močiški blizu Lvova je neki železničar našel granato in si je

hotel napraviti iz nje puščico za spomin na vojno. Pri tem delu je granata razpočila in mož je bil hudo poškodovan in je izgubil obe roki.

* Italijanski kralj streljal na avstrijsko-ogrsko letalo. Iz Rima poročajo, da je italijanski kralj Viktor Emanuel ob neki priliki streljal na neko avstrijsko-ogrsko letalo. V bližini je bil italijanski oficir, ki je fotografiral »zgodovinski« prizor in ga tako ovekovečil.

* Zaradi psa v smrt. Učenec Oton Wolf, star šele 13 let, je videl na Dunaju psa, ki je padel v Donavo in se je začel potapljati. Fant mu je hitel na pomoč, a je sam padel iz rešilnega čolna v reko. Sicer je neki redar takoj planil za njim, a mu ni mogel več pomagati; deček je izginil v valovih.

* Zaplenjen pesnik. »Lokal-anzeiger« javlja: Veliko pozornost je vzbudila v Milanu zaplenba vseh del najznamenitejšega milanskega pesnika, ki je pisal v lombardskem narečju, že v minolem stoletju umrlega Karola Porta. Baže so bila ta dela zaplenjena zaradi nenravnosti, v resnici pa zaradi ostrega pisanja o Francozih.

* Wilson oče in Wilson sin. Sedanjí predsednik Združenih držav je sin nekdanjega župnika presbyterijanske cerkve v Avgusti v državi Georgiji. Oče in sin pripadata neki škotski sekci kazuistov. Oče je svoj čas iz sv. pisma dokazoval, da je sužnost božja uredba, sin pa brani zdaj z vno svetovo pravico severnih ameriških kapitalistov, da iz krvoprelitja v Evropi stvarjajo velika bogastva.

* Nova hrvatska opera. V torki se je vršila v zagrebškem narodnem gledališču premijera opere »Komedija«, ki jo je uglašil znani hrvatski kompozit Vladimir Bersa. Snov je vzeta iz francoske drame Maurica Magréa o komedijantu Rodomundu in lepi Izabeli. Opera, ki so jo izvajali zagrebški umetniki z veliko ljubeznijo, je imela lep uspeh. Glavne vloge so peli: gg. Vušković, Jarlič in Bukšek ter ge. Englova in Žličarjeva. Dirigiral je kapelnik Sachs.

* Železniška nesreča. Pri postaji Zbečna proge Beroun-Rakovnik na Češkem se je v ponedeljek zjutraj utrgala skala ter padla na tir, ravno ko je prihajal mešani vlak. Lokomotiva je skočila s tira ter padla s tremi vagoni po strmem pobočju proge v deročo reko Berounko. Pri tem je eksplodiral kotel in strojnik ter kurjač sta dobila tako težke opekline, da sta med strašnimi mukami umrla. Od potnikov jih je 15 precej težko ranjenih. Promet na progi je ustavljen.

* Obsodbe radi veleizdaje. Češki listi poročajo z Dunaja: Dr. Zdeněk Kvitek, Štěpánka Lunerova, Klement Kutta, Josip Kolouch in Jan Polak so bili od dunajskega divizijskega sodišča radi veleizdaje obsojeni na smrt, ker so razširjali neko veleizdajniško proklamacijo. Mladoletna Ferd. Luner in Antonin Rycek sta dobila 10 let, štiri obtoženci, ki so vedeli za dejanja glavnih obtoženec, pa jih niso ovadili, so bili radi sokrivde obsojeni na 2 do 3 leta. Smrtne kazni so bile milostnim potom spremenjene v 10- do 15letno ječo.

* Tragična nezgoda. Praporščak 58. pp. Albin Zawistowski leži na Dunaju bolan v svojem stanovanju. Obiskali sta ga dve dekleti, ki sta se posebno zanimali za revolver, ki je ležal na mizi. Vprašali sta, če je revolver nabit. Praporščak je bil vzel iz revolverja pet patron in je mislil, da ni nabit ter je to povedal tudi dekletoma. Nato je 17letna Beatrix S. vzela revolver, si ga nastavila na sence in zaklicala: Zdj se ustrelim. Sprožila je res in krogla ji je šla pri sencih v glavo in zletela, prebivši lobanjo, ven. Dekle je smrtnonevarno ranjeno in je bilo brez zavestno prepeljano v bolnico.

Današnji list obsega 4 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Globokosežnega dobrodejnega in bolečine tolažečega učinka so masaže hrbta s Fellerjevim krepečim rastlinskim esenčnim fluidom z znanko »Elsafluid«. Poživljajoč dober občutek imamo, ako med masažo z »Elsafluidom« izginejo vse bolečine in topla kri zopet polno in močno preveva tiste dele telesa. »Elsafluid« ni moči nadomestiti z nobenim drugim vteralnim sredstvom. 12 steklenic pošlje franko za samo 6 kron lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzafluid št. 238 (Hrvatsko). Premnoge zlate kolajne in zdravniška priporočila. Takisto odvajalne »Elzakroglice«. 6 škatlic stane 4 K 40 vinarjev franko. (es)

BACK & FEHL
LJUBLJANA
Stari trg št. 8.

Splošni zavod za uniformiranje, Ljubljana.
Jzdelovanje uniform, uniformskih opremljenih reči in civilnih oblek.

BACK & FEHL
DUNAJ IX/1
Elisabethpromenade Nr. 23.

PREMOG

najboljše kakovosti
po dnevnih cenah
na vagone ali vozove

F. & A. Uher
Ljubljana, Selenburgova ulica št. 4.

Brez posebnega obvestila.

V m. p., prijatelj, odgovoril!

Olga Staré naznanja v svojem kakor tudi v imenu svojih otrok in vseh drugih sorodnikov prežalostno vest o smrti svojega preljubega, nepozabnega soproga, gospoda

dr. Antona Staréta

o. kr. generalnega štabnega zdravnika v p.

kateri je sinoči ob 10. uri zvečer, po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoč, v 67. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v petek dne 17. marca ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 15, na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto dne 18. marca ob 10. uri popoldne v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

V LJUBLJANI, dne 15. marca 1916.

Olga Staré, soproga. — Marija Domalip roj. Staré, Jelka Sernec roj. Staré, hčeri. — Dr. Karl Domalip, c. in kr. štabni zdravnik pri vojni mornarici, Dr. Vladimir Sernec, odvetnik, zeta. — Olga, Karl, Vladimir, Janko, vnuki.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

918

Kostanjev les

krupje proti gotovini, Vinko Vabič, žalec pri Celju. 804
Obvezne ponudbe s skrajno ceno za takoj in z navedbo postaje, kjer se blago naklada, naj se blagoviti takoj vposlati.

Učenca
sprejme 876

Josip Ogoreutz

manufakturna trgovina v Novem mestu.

Spreten brivski pomočnik

se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme 919

pri O. Fetti-Frankheim v Ljubljani.

Prodajalko

izurjeno v papirni stroki, sprejme

Anton Slatner v Kamniku. 911

Spretna modistka

se sprejme.

Kje, pove uprav. »Slovensk. Narod«. 849

V najem se odda ali pa se prodaja

trgovina

z mešanim blagom v mestu na Dolenskem. 888

Kje, pove uprav. »Slovensk. Narod«.

Rudolf Vidali, Piran, Istra,

podjetnik v razpošiljanju

SOLI

sprejema naročila po zmernih cenah. 916

Išče se pridno **DEKLE**

katero zna nekaj kuhati, k manjši, boljši rodbini na deželi. 915

Ponudbe pod »Marljiva in zvesta/915« na uprav. »Slovensk. Narod«.

Kočija

elegantna, dvovprezna, na pol krita, je po ceni na prodaj pri

Ivan Blatnik, 910
sedlar, — Dob pri Domžalah.

Prodaj **VILO**

pod Rožnikom št. 284, z dvema stanovanjema in vrtom, spodaj klet, za 19.000 kron. — Več se izve v gostilni »Jerin« pod Rožnikom. 846

Iščem pridno in izurjeno

kuharico

starost 30—40 let. 902

M. SPREITZER, Ljubljana.

Dobra kontrolna blagajna

Nacional, že rabljena, se kupi proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe s številko blagajne pod »S. T.« na upr. »Slov. Nar.« 894

Sprejme se

modistinja

prodajalka

za modni salon **M. Götzl,**

Ljubljana, Židovska ulica št. 8.

Zglasiti se je v II. nadstropju od 12. do 1. ure 896

1 kg praške gnjati K 7-80
(gnjat) kos 4 1/2 do 7 kg.

1 „ prekajen karé la 7-60

1 „ praške salami 6-50

1 „ poljske salami 7-20

1 „ krakovskih gnjatnih salami 7-60

1 „ mortadela salami 7-50

1 „ pariških salami 7-50

1 „ debrecinskih salami 7-30

1 „ tirolskih salami 7-20

1 „ brunšviških salami 5-50

razpošilja po povzetju v poš. zavojih á 5 kg

Pri naročilih nad 25 kg cene močno reducirane.

Izvoz praških gnjati,

M. Kohn, 897

Praga-Žizkov, Havličkova ulica št. 16./I.

L. Ljubljansko urad. gospodar. društvo,

reg. zadr. z omej. zav. v likvidaciji.

Vabilo

na

občni zbor

ki se bo vršil

v petek, dne 24. marca 1916, ob pol 8. zvečer v restavraciji pri

»Rimljanu na Rimski cesti.«

— — — — —

DNEVNI RED:

1. Poročilo računskega zaključka za leto 1915.

2. Služajni predlogi.

Ako bo ta občni zbor nesklepen, vrši se uro pozneje drug občni zbor, ki pravilno sklepa ne glede na število zborovalcev.

V LJUBLJANI, dne 16. marca 1916.

909 **Likvidacijski odbor.**

Vabilo

k

dvaindvajsetemu

rednemu občnemu zboru

Posojilnice za Jilr. Bistriški okraj

v Trnovem,

reg. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil

v nedeljo, dne 26. marca 1916 ob pol 2. uri popoldne v uradnih

prestorih v Trnovem.

— — — — —

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.

2. Poročilo in nasveti nadzorstva.

3. Odobritev letnega računa za l. 1915.

4. Sklepanje o predlogih v smislu § 36

zadružnih pravil.

5. Volitev načelstva in nadzorstva.

6. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi ta občni zbor ne bil

sklepen, vršil se bode v smislu § 35. zadr.

pravil pol ure pozneje isti dan, v istih prostorih

in z istim dnevnim redom drugi občni zbor,

ki bode sklepal brezpogojno ne glede na število navzočih zadružnikov.

Vojne uniforme

917 zgotovljene in po meri

pomladanske in letne obleke

dobavlja v najkrajšem času

JOS. ROJINA,

uniformiranje in modni salon za gospode,

Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 3

BENCIN

neobdavčen kakor tudi obdavčen,

olje zoper prah, strojno in cilindrsko olje

se dobi pri

Julius Elbertu, Ljubljana, Kongresni trg 14

ZDRAVA KRI!

Kri je splošna hranilna tekočina, iz katere zajema telo hranilne snovi. Če nima kri dovolj hranilnih snovi, oslabe vsi udje, in tako se potem poraja cela veriga različnih bolezni, ki nam ogrene življenje.

Jo zlo verigo je treba predreti

in to je mogoče doseči le na eni točki: v hranjenju krvi in njenem izboljšanju.

Jaz sem po dolgoletnem preiskavanju spisal knjigo, v kateri kažem, kako in na kak način se kri in soki izboljšajo, kako se povzdigne prehranjenje in kako se obvarujemo bolezni ali jih odpravimo. 529

Popolnoma zastonj

pošljam vsakemu ta dragoceni spis, kdor le piše ponj. Tudi nudim vsakomur priložnost, da se prepriča, na kak način je to možno, ne da bi le vinjarja izdal. A pišite takoj!

Eksped. lekarne pri operi. Budimpešta VI, odd. 456.

Perilo za gojence zavodov v zalogi.

Izdelovanje nevestinskih oprem. Ustanovljeno 1866.

Moško, damsko in otroško

perilo

lastnega izdelka

daleč znano zaradi izbornega kroja, točnega dela, zmernih cen

prilpota

C. J. HAMANN

dobavitelj perila ces. in kralj. Visokosti, častniških uniformiranj, zavodov, samostanov i. t. d. v

LJUBLJANI

Perilo po meri se izgotavlja najhitreje.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica perila.

Motorni obrat.

Največje varovanje perila. Najnovejši stroji.

Perilo se na način prve dunajske čistilnice zlika brezhibno kakor novo in se vse do srede poslane perilo zgotovi v soboto tistega tedna. 276

Priznana najpoštenjša postrežba.

Moški klobuki.

Posteljno perje, puh in kapok.

Sportni predmeti.

Dr. Gustav Jägerovo voljeno perilo. Perilo TETRA.

Naznanilo.

Usojam si slav. občinstvu naznaniti, da mi je zopet po dolgem času dovoljene, od vojaške službe oproščenemu,

osebno voditi svojo lekarno

Toplo se zahvaljujem za staro naklonjenost in prosim za nadaljnjo.

Pharm. mag. Vinko Prochazka,

lekarnar,

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

904